

Svar på skriftligt spörsmål 194/2015 ss

Svar på skriftligt spörsmål om ägarstyrning av Fortum Abp och Outokumpu Abp i Fennovoima Ab:s projekt

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 194/2015 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Halmeenpää /gröna m.fl.:

Har man med Fortum Abp fört ägarstyrningsrelaterade förhandlingar om huruvida Fortums delaktighet i Fennovoima Ab är affärsverksamhetsmässigt lönsamt, ägarna till nytta och i enlighet med Fortums strategi,

har man med Outokumpu Abp fört ägarstyrningsrelaterade förhandlingar om huruvida den över 500 miljoner stora subvention som Solidium beviljade bolaget åren 2012–2013 har använts för att stöda basstålindustrin och sysselsättningen eller om detta stöd har placerats i aktier i Fennovoima Ab,

anser regeringen att Fennovoimas inhemska ägarandel på 60 procent uppfylls med de nuvarande aktieägarna, varav flera har meddelat att de inte i fortsättningen tänker finansiera projektet och aktivt har försökt göra sig av med sitt ägarskap i Voimaosakeyhtiö SF,

kan en delägare vars affärsverksamhet finansieras av ryska banker, såsom Sperbank som finns med på EU:s sanktionslista, räknas med i andelen inhemskt ägande enligt villkoren och

känner statsrådet till diskussioner där ryska staten eller ryska stora bolag, såsom Rosatom, har övertalat Fortum att delta i Fennovoimas kärnkraftverksprojekt genom att utnyttja Fortums omfattande energiinnehav i Ryssland?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

På frågan om ägarstyrningsrelaterade förhandlingar har förts med Fortum och om Fortums delaktighet i Fennovoima Ab är affärsmässigt lönsamt, ägarna till nytta och i enlighet med Fortums strategi, konstaterar jag att det är bolagets styrelse som bär ansvaret för Fortums liksom för andra bolags affärsstrategi. Finlands regering har inte fört ägarstyrningsrelaterade förhandlingar med Fortum Abp.

Fortum är ett börsnoterat bolag med en självständig styrelse vars uppgift det är att ansvara för bolagets affärsstrategi. Den statliga ägaren, liksom även de övriga intressentgrupperna, diskute-

Svar på skriftligt spørgsmål 194/2015 ss

rar regelbundet med bolagens operativa ledning. Man kan ställa frågor till ledningen eller ge åsikter gällande bolaget och ledningen svarar på dessa med beaktande av börsbolagets status och övrig reglering. En del av statsrådets medlemmar har fört diskussioner med Fortum Abp som informerar om projektet. Fortums delaktighet i Fennovoima Ab är dock bolagets eget beslut.

På frågan om man med Outokumpu Abp har fört ägarstyrningsrelaterade förhandlingar om huruvida den över 500 miljoner stora subvention som Solidium beviljade bolaget åren 2012–2013 har riktats till att stöda basstålindustrin och sysselsättningen eller om detta stöd har placerats i aktier i Fennovoima Ab, konstaterar jag att Outokumpu genomförde en teckningsrättsemission år 2012 samtidigt med Inoxium-arrangemangen. Outokumpu genomförde en ny teckningsrättsemission år 2014.

Aktieemissionerna har skett på marknadsvillkor och utöver Solidium har även andra investerare investerat mer kapital i bolaget. Således har det inte varit fråga om en subvention utan om en normal verksamhet på marknadsvillkor. Solidium har även sålt aktier i Outokumpu på marknaden. Enligt bolagets årsberättelse hade värdet på tilläggsinvesteringen det gjorde i Outokumpu år 2014 tredubblats vid försäljningstillfället och genom att sälja något under hälften av dessa aktier fick Solidium tillbaka sin extrainsats till ett en och en halv gånger högre värde.

Solidiums verkställande direktör utstakar i årsberättelsen att "vi strävar för vår del efter att säkerställa att dessa bolag ska ha möjlighet att växa med utgångspunkt i Finland och att ägaren ska kunna erbjuda dem ett tillräckligt stöd och kapital för att genomföra motiverade strategiska affärer". Dessutom skisserar Solidium i sin årsberättelse att Solidium för att uppnå sina ägarmål håller regelbunden kontakt med respektive bolags styrelse och verkställande direktör samt övriga ledning. Precis som i svaret gällande Fortum kan man också här konstatera att regelbundna möten med bolagens ledning hör till normal praxis för ägaren.

I statsrådets principbeslut den 18 september 2014 som fastställdes av riksdagen den 5 december 2014 konstateras bland annat att

Vid prövningen av ansökan om tillstånd att få uppföra kärnkraftverket kommer det också att göras en bedömning enligt 5 § och 18 § i kärnenergilagen av huruvida bolagets ägarunderlag ligger på en sådan nivå som samhällets helhetsintresse förutsätter. Enligt statsrådets åsikt ska en klar majoritet av innehavet i Fennovoima ligga i händerna för sådana aktörer som har sin bostadsort eller hemvist inom EU eller EFTA-området, och ett sådant innehav ska vara minst 60 procent. Enligt statsrådets syn handlar det om ett ytterst viktigt nationellt intresse som säkerställer styrbarheten av landets energipolitik och därmed landets försörjningsberedskap. Arbets- och näringsministeriet ska följa utvecklingen av bolagets ägarunderlag både under genomförandet av projektet och efter det att kraftverket blivit färdigt.

Fennovoima meddelade den 5 augusti 2015 om nya ägare med en komplettering av byggnadstillståndsansökan. Arbets- och näringsministeriet gjorde den 5 augusti 2015 en positiv bedöm-

Svar på skriftligt spörsmål 194/2015 ss

ning av uppfyllandet av ägarskapsförutsättningen i statsrådets principbeslut år 2014. Arbets- och näringsministeriet meddelade den 5 augusti 2015 att Fennovoimas tillståndsansökan överförs till en behandling av byggnadstillståndsansökan enligt kärnenergilagen som tar minst två år. Statsrådet fattar beslut om ansökan efter remissbehandlingen, tidigast år 2018. I statsrådets beslut kommer man att ta ställning till om det ägarskapsvillkor som sattes i principbeslutet år 2014 uppfylls.

Arbets- och näringsministeriet följer utvecklingen hos Fennovoimas ägarunderlag både under genomförandet av projektet och efter det att kraftverket blivit färdigt. Det väsentliga i villkoret på minst 60 procent är det bestämmande inflytandet för att statsrådets syn på styrbarheten i landets energipolitik och därmed landets försörjningsberedskap ska kunna säkerställas.

Regeringen tar inte ställning till Fennovoimas enskilda ägares anmälningar om sina innehav. Migrit Solarna Energija d.o.o. äger inte Fennovoima.

Regeringen känner inte till några diskussioner där ryska staten eller ryska stora bolag, såsom Rosatom, skulle ha övertalat Fortum att delta i Fennovoimas kärnkraftverksprojekt genom att utnyttja Fortums omfattande energiinnehav i Ryssland. Regeringen tar inte ställning till förhandlingar företag emellan.

Helsingfors den 22 oktober 2015

Statsminister Juha Sipilä